

РЕШЕНИЕ

№ 41018

гр. София, 22.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXIX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 02.10.2026 г. в следния състав:

ПРЕД
ЧЛ

при участието на секретаря Дора Тинчева и при участието на прокурора Мария Малинова, като разгледа дело номер **6965** по описа за **2026** година докладвано от съдия Геновева Йончева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/.

Образувано е по касационна жалба на председателя на Съвета за електронни медии /СЕМ/, чрез процесуален представител юрк. В. П., срещу решение № 1260 от 14.04.2026 г., постановено по АНД № 2729/2026 г. по описа на Софийски районен съд /СРС/, Наказателно отделение, 11-ти състав, с което е отменено негово Наказателно постановление /НП/ № РД-10-3 от 21.01.2026 г. за налагане на имуществена санкция на „Нова Броудкастинг Груп“ ЕООД в размер на 2000,00 /две хиляди/ евро за нарушение на чл. 8, ал. 1, т. 1 от Закона за радиото и телевизията /ЗРТ/.

В касационната жалба се поддържа, че решението е неправилно поради неправилно приложение на материалния закон, необоснованост и неправилна преценка на доказателствения материал. Касаторът оспорва извода за несъставомерност на деянието. Сочи, че съдът неправилно е ограничил преценката за допуснато нарушение на чл. 8, ал. 1, т. 1 ЗРТ до наличието или липсата на допълнителни визуални или звукови ефекти и художествени похвати. В тази насока се твърди, че съставът на СРС не е отчетел в необходимата степен съдържанието, продължителността, повтаряемостта и контекста на изявленията, както и специфичното въздействие на аудио-визуалната медийна услуга. Допълнителни аргументи са изложени в писмени бележки. Претендира се отмяна на

първоинстанционното решение, потвърждаване на НП и присъждане на разноски във вид на юрисконултско възнаграждение.

Ответникът – „Нова Броудкастинг Груп“ ЕООД, в писмени бележки от адв. П. Д. оспорва жалбата и моли решението на районния съд да бъде оставено в сила.

Представителят на Софийска градска прокуратурата дава заключение за основателност на касационната жалба.

Административен съд – София град, XXIX-ти касационен състав, намира, че касационната жалба е подадена от надлежна страна, в срока по чл. 211, ал. 1 АПК, вр. чл. 63в ЗАНН, срещу акт, подлежащ на касационно оспорване, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

За да обоснове извод за незаконосъобразност на издаденото от председателя на СЕМ наказателно постановление, районният съд е приел за установено по несъмнен начин съдържанието на излъчения от доставчика „Нова Броудкастинг Груп“ ЕООД аудио-визуален материал, възпроизведено както в НП, така и в мотивите на съдебния акт. Установено е, че на 26.09.2025 г. в програмата на телевизионния оператор е излъчен епизод от предаването „Big Brother – Анализирай това“ – седми сезон“, в рамките на който между 22:24 ч. и 22:34 ч. участникът М. М. е направил множество изявления по отношение на друг участник – Ц. Г. /Ц./, свързани със сексуалната му ориентация. В рамките на разговора са направени твърдения, поставящи сексуалната ориентация на Ц. във връзка с опасност от заразяване с ХИВ, с възможността той да предаде зараза чрез докосване на храна, както и с опасност за други лица и по-специално за деца. Направени са и обобщаващи изказвания относно лицата с определена сексуална ориентация, включително твърдения, че подобни лица са „опасни“, могат да увредят децата и да „унищожат“ обществото или държавата. Изказванията са били направени многократно в рамките на продължителен разговор, като предмет на обсъждането не е само конкретното поведение на участника Ц., а неговата сексуална ориентация и принадлежността му към определена група.

Решаващите мотиви на СРС за отмяната на НП се основават на извода за липса на съставомерност на нарушението по чл. 8, ал. 1, т. 1 ЗРТ. Прието е, че въпреки морално укоримия характер на изказванията, не са налице достатъчно основания те да бъдат квалифицирани като подбуждане към насилие или омраза. Първоинстанционният съд е счел, че става въпрос за изразяване на лично мнение, като в конкретния случай санкционирането на изразяването на различни гледни точки придобива белезите на цензура, а не на правомерен административен контрол. Допълнено е, че доставчикът не може автоматично да носи отговорност за личните убеждения и погрешните представи на участниците. Отделно е прието, че случаят е маловажен по смисъла на чл. 28 ЗАНН.

Решението е валидно и допустимо, но е постановено при неправилно приложение на материалния закон.

Спорният въпрос в случая е дали установеното и коректно отразено в наказателното постановление съдържание на медийната услуга осъществява състава по чл. 8, ал. 1, т. 1 от ЗРТ.

Съгласно цитираната разпоредба медийните услуги не трябва да съдържат подбуждане към насилие или омраза, насочени към група лица или член на група въз основа на основанията по чл. 21 от Хартата на основните права на ЕС. Нормата следва да се прилага при условията на чл. 8, ал. 2 ЗРТ, според който при упражняване на контролните си правомощия СЕМ предприема необходимите и пропорционални мерки при зачитане на

основните права и принципите, установени в Хартата.

Въззивният съд в случая правилно е отчел значението на свободата на изразяване, но неправилно е приложил материалния закон при преценката дали конкретното медийно съдържание преминава границата на допустимото изразяване с оглед забраната по чл. 8, ал. 1, т. 1 ЗРТ. В тази насока следва да се отбележи, че свободата на изразяване и свободата на мнение са основни права, но не са абсолютни. Както националната, така и общностната правна уредба (член 6, параграф 1, буква „а“ от Директива 2010/13/ЕС за аудиовизуалните медийни услуги, изменена с Директива (ЕС) 2018/1808), допускат ограничения, когато дадено изказване в медийно съдържание насочва към подбуждане към насилие, омраза или нетърпимост, като в този случай следва да се вземат предвид думите в тяхната цялост и в контекста на използването им. Подобен цялостен подход не е приложен при преценката на обжалваното наказателно постановление.

Неправилно районният съд е приел, че липсата на визуални и звукови ефекти е обстоятелство, отричащо съставомерността на нарушението. Този критерий не произтича от текста на чл. 8, ал. 1, т. 1 ЗРТ. Законът не поставя съставомерността на нарушението в зависимост от наличието на монтажни, визуални, звукови или други художествени способности, които да акцентират върху репликите на участниците. Предмет на преценка е съдържанието на медийната услуга и неговото въздействие, а не използваните технически похвати за подчертаване.

Конкретно при аудио-визуалната медийна услуга въздействието на съдържанието ѝ не се изчерпва с наличието на специални ефекти. В решение на ЕСПЧ от 17 септември 2009 г., дело Manole и др. с/у М., CE:ECHR:2009:0917JUD001393602, т. 97, се посочва, че поради способността им да предават послания чрез звук и картина аудио-визуалните медии, като радиото и телевизията, въздействат по-непосредствено и по-силно. Функцията на телевизията, която е добре познат източник на развлечение, засилва още повече нейното въздействие.

От тази гледна точка настоящият съд намира, че липсата на допълнителен монтажен акцент не изключва възможността съдържанието само по себе си да представлява забранено подбуждане смисъла на чл. 8, ал. 1, т. 1 ЗРТ. Последното следва да се преценява в контекста на цялото изказване, като е необходимо да се установи дали излъченото съдържание създава, насърчава или легитимира негативно отношение към определена група лица именно поради защитен признак. В тази връзка районният съд не е съобразил значимостта на обема, повторемостта и взаимната свързаност на съдържанието. В случая не става дума за единична или случайна реплика, а за многократно изразявани в продължение на приблизително десет минути твърдения, чрез които сексуалната ориентация на участника Ц. Г. е представяна като свързана с болест, заразяване, опасност за храната, опасност за децата и опасност за обществото. Разгледани съвкупно, тези твърдения надхвърлят границите на индивидуално неодобрение или критика към конкретно поведение, тъй като негативните квалификации са обосновани не с конкретни действия на адресата, а с неговата сексуална ориентация, като са разширени до общи твърдения относно лицата от съответната група. Именно това обстоятелство обуславя връзката между изразяването и защитения признак по чл. 21 от Хартата.

Настоящият състав не споделя и разбирането на съда, че щом изказванията са направени като лично мнение на участник в предаването, то е неприложима забраната по чл. 8, ал. 1, т. 1 ЗРТ. Законът регулира съдържанието на медийната услуга. Обстоятелството, че забранените внушения са произнесени от участник, не изключва отговорността на

доставчика за включването и разпространяването на това съдържание пред телевизионната аудитория. В настоящия казус не се санкционира убеждението на участника, а се контролира съдържанието на медийната услуга, излъчено към неопределен кръг зрители.

Неправилно районният съд е квалифицирал и санкционната намеса като „цензура“. Контролната дейност на СЕМ по ЗРТ е насочена към спазване на предвидените в закона забрани за ограничаване на съдържание, което подбужда към омраза, при зачитане на основните права, сред които и свободата на изразяване и принципа за пропорционалност, а не към обща забрана за изразяване на непопулярни или критични мнения.

Неоснователно съдът е използвал като аргумент и данните в общественото достъпната информация за ХИВ. Поради това и неправилен е изводът му, че погрешните твърдения на участника произтичат от неговата лична степен на образование и че доставчикът не може да носи отговорност. Отговорността не се ангажира поради липса на медицински познания на участника, а поради факта, че в излъченото съдържание тези твърдения са включени в общ разказ, чрез който сексуалната ориентация на определена група лица се представя като източник на заразяване и обществена опасност. Районният съд е следвало да разграничи въпросът дали участникът има право да изразява погрешни представи от този дали медийната услуга може да разпространява съдържание, което свързва дадена група с болест, опасност и заплахата за други лица. Този втори въпрос е решаващ за приложението на чл. 8, ал. 1, т. 1 ЗРТ, а не наличието или отсъствието на медицинска компетентност на участника.

Неправилен е и изводът, че религиозни или институционални публикации, като тези на Българската православна църква и Министерството на здравеопазването, следва да бъдат възприемани като основание за достоверност на внушенията в процесния материал. Дори да отразяват определено становище, тези публикации не са нормативни източници, които да установяват с обвързваща сила научни или медицински факти, нито могат автоматично да разглеждат твърденията, включени в процесното съдържание, в проверими медицински или научни констатации. По аналогичен начин обстоятелството, че Министерството на здравеопазването е определяло целеви групи за програми за превенция на ХИВ, не означава, че сексуалната ориентация причинява ХИВ, нито че лицата от съответната група представляват по дефиниция опасност за останалите. Поради това посочените материали, като необвързващи нормативно сведения, не могат да обосноват фактическата достоверност на внушенията, съдържащи се в излъченото съдържание.

Несподелими са и разсъжденията на съда относно приложението на чл. 28 ЗАНН и заключението му за маловажност на нарушението, което не отчита характерът на нарушената правна норма, продължителността и обхватът на излъченото съдържание, съдържанието на конкретните изказвания и защитеният обществен интерес. В случая не се касае за изолирана реплика без контекст. Изказванията са част от продължителен разговор, в който многократно се натрупват взаимно подсилващи се твърдения за болест, заразяване, опасност за деца и опасност за обществото, като тези характеристики са свързани с принадлежността на участника към група, определена чрез защитен признак. Това изключва извод за явно по-ниска степен на обществена опасност спрямо типичните случаи на нарушения от същия вид.

С оглед изложеното, като е приел, че излъченият от „Нова Броудкастинг Груп“ ЕООД телевизионен материал не нарушава забраната по чл. 8, ал. 1, т. 1 ЗРТ, районният съд е приложил неправилно материалния закон. Настоящият касационен състав намира, че

законосъобразно е била ангажирана административнонаказателната отговорност на ответника. Имуществената санкцията е определена в предвидения в чл. 126, ал. 1 ЗРТ диапазон. Конкретно избраният от АНО размер е надлежно мотивиран с това, че враждебната реч, основана на сексуална ориентация, е излъчена в национален ефир по една от най-гледаните телевизионни програми, чрез нея се създава образ на хората с нетрадиционна сексуална ориентация като „опасни“, подбужда към омраза и създава реален риск от дезинформация, което може да доведе до социална стигматизация, страх и дискриминационно поведение спрямо засегнатата група.

В обобщение се налага извод, че подадената от председателя на СЕМ касационна жалба е основателна. Решението на СРС е неправилно и следва да бъде отменено, а наказателното постановление да бъде потвърдено.

С оглед изхода на спора и на основание чл. 63д, ал. 4 ЗАНН основателно е своевременно направеното от процесуалния представител на касатора искане за присъждане на разноски, които съдът определя в общ размер на 140,00 евро – по 70,00 евро за всяка инстанция на основание чл. 37 от Закона за правната помощ, вр. чл. 27е от Наредбата за заплащането на правна помощ.

Водим от горното и на основание чл. 63в ЗАНН Административен съд – София град, XXIX-ти касационен състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ решение № 1260 от 14.04.2026 г., постановено по АНД № 2729/2026 г. по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 11-ти състав, като вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ПОТВЪРЖДАВА Наказателно постановление № РД-10-3 от 21.01.2026 г., издадено от председателя на Съвета за електронни медии, с което на „Нова Броудкастинг Груп“ ЕООД“ ЕООД, на основание чл. 126, ал. 1 от Закона за радиото и телевизията, е наложена имуществена санкция в размер на 2 000,00 (две хиляди) евро за нарушение на чл. 8, ал. 1, т. 1 ЗРТ.

ОСЪЖДА „Нова Броудкастинг Груп“ ЕООД да заплати на Съвета за електронни медии юрисконсултско възнаграждение за две съдебни инстанции в общ размер на 140,00 (сто и четиридесет) евро.

Решението е окончателно.